

ለናይ ሰልፍ መግርክ 60ታት

11ይ ክፍል

መዐረከት አዳርህንጀር - 9 ጃንዋሪ 1962 እድረስ መሕሙድ ወአድም አብሐሊመ ምን ባካት እንዴ ኢፊግሮ፡ ሓምድ እት ልትጸበሮ ወእሉ እት ለሐዙ ምድር ቅሩብ ጽብሐት ገብአ ዲቦም። ቱሩዳም (ጥርምበት) ሰበት ዐለት ባኮም እለ ነፍሐው ምን ነፍሐው ወአንቀመው፡ ለሰምፆም ኢረክበው። ከራይ እግል ኢትብልዑ ሰበት ፈርሀው፡ ለሐዝው እንዴ ትመየው፡ ምድር ክም ቀልዐ እት ገርሀት ዐድ ከማል በጽሐው። እሲት ከማል ለከበር ሀበቶም። ሓምድ እብ አርወሐቱ ክም ሀለ ምንመ በሸረቶም፡ እብ ዕንቶም ሰበት ኢረአው እት ሸክ ገብአው። እት ፍንጌ አማን ወሸክ እት እንቶም ሀዬ፡ ፈርሀት በይአቶም። ለመንዴረት ሀዬ ምስሎም ዐለት። እማነተ ሰበት ከብደት እቶም ምን እዴሆም ኢፈንተው። ምናተ ረፍረፈው ምን ገብእ፡ “ንዕኖ እንሰር ሀሌን” እግል ኢልግበእ እቶም፡ እንዴ ዓጸፈው እት ሸንጠቶም ካርያመ

እሊ ኩሉ እት ገብእ፡ ሕኩመት ሐረካቶም እብ ድቀት ታብዑ ሰበት ዐለት፡ መርከዝ ፖሊስ አቁርደት ሓምድ ጅሮሕ ክም ሀለ ወእት ሐመድ-አጌን ለልቡለ አካን ክም ትረአ ሐብሬ በጽሐቶም። እብ ኮመር ለትትበሀል መኪነት ዐስከርየት ዐሳክር ብዝሓም ከስአው ዲቡ። “ሰዋገ እግል ፈጊር ሓምድ ለልአይድ፡ እብ ክሱስ ንዳልመ ፈሀም ሰኒ ለዐለ እሉ ያቆብ እድረስ ለልትበሀል ናረ ዐለ” ልብሎ ውላድለ ድዋራት፡ እሰልፍ ዐድ ጅሚል ክም አተው፡ እምበል ያቆብ ሀግዩ ናረ ለልአምር ነፈር ሰበት ይዐለ ምስሎም፡ ለመስኡሊን እግሉ እብ ክሱስ ከረ ሓምድ እግል ልትሰአል ደብር ኤሊት 11ይ ክፍል አማውር አስደረው ዲቡ። ሀቱ ላኪን ሓምድ እግል ልትነጅ፡ ክምሰለ ትበሀለዩ ኢወደ። እግል ሰካንለ ድጌ ‘ሓምድ ለኬደዩ ኢትአርኡነ፡ ሀቱ ለኢኬደዩ ገበይ ጎኚ ሐብሩን’ ቤለዮም። ውላድለ ዐድ እብለ ሀግዩ የዕቆብ ሰበት ነበሀው፡ ሕኔት አስክለ ከረ ሓምድ ለጌሰው እቡ አድብር ለሐቡሮም፡

እብ ጋድሞታት አስክ ጎኜ ክም ገይሶ ወደዎም። ፖሊስ ህዬ ዮም ላቱ ሓምድ ምን እዴን ኢፊግር እት ልብሎ አስክ ጀህት ጎኜ ተሀርበበው።

እለ ሐብሬ እለ የዕቆብ እድሪስ ናይ አማን ወቀዩ ክም ተ እብ ኖሱ ለአክድ። ምናተ ህቱ ምድር ወህግዩ ናረ ሰበት ለአምር ምን አቁርደት እብ ፍንቱይ እሉ እንዴ ሐረው በይኑ እንድኢኮን፡ ምን አቁርደት ምስሉ ለትበገሰት ቅወት ዴሽ ክምሰል ይዐለት ምስሉ እት ለሐብር፡ ለእተ መትካራፍ ሓምድ ክስአም ለዐለው ፖሊስ ምን መራክዝ ባርንቶ ወተሰነይ ለትከሰአው ክም ዐለው አፍሀመ። ለቴለል ከአፎ ክም ዐለ እብ ዘዎታቱ፡ እት እንቡተት 1962 ቱ፡ ምድር ወህግዩ ተአምር እንዴ ትበሀልኮ ምን አቁርደት ለትለአኮ። እብ አማውር ወእጃዘት ማጀር ጎይትአም ኮመር ለትትበሀል ጅንስ ዐረብየት ዐስከርየት እንዴ ተሀየበተነ ባርንቶ አቴኮ። እቱ ህዬ ምን ባርንቶ ወተሰነይ ለትፋገረው ምስል መስኡሊኖም 30 ለገብኦ ፖሊስ፡ እግል ኩሎም ለመሬሕ ህዬ ካፒቴን ዐብደልቃድር እንዴ ትዳለው ሰበት ጸንሐውኒ፡ እተ መኪነቼ እንዴ ጸዐንክዎም አስክ ጎኜ ጊስኮ እበም። ምኑ ግራሽ እንዴ ኪድነ በኪት ጀቢበት እተ ልትበሀል ድጌ አቴነ።

እቱ እት ሕነ፡ ላሊ ሳዐት 10:00 ምን አቁርደት እብ ራድዮ-እትሳል፡ ሓምድ እት ባካት ኬሩ ዲብ ዐድ ሼክ ጣህር ርኡይ ሀለ” ለትብል ሐብሬ ሰበት መጽአተነ፡ ፈጅራተ አስኩ ሰፈርነ አተላሌነ። አስቦሕ አዳም እንዴ ኢፊዜዕ ህዬ እግለ ድጌ ከርደናሁ። ሸዑብ ትጀመዐ ወትሰአለው። “ኤረኤነ! እለ ልትበሀል ለሀለ ከበር ሐሰት ቱ። ሓምድ እት ድጌነ አቲ ኢኮን። ቀደም አርበዕ ምዕል ላኪን ሰብ ንዋይ (ውላድነ) እብ እንክር ትሊት፡ ዎሮት ስሎሕ ወክልኦት በተሪት እት ለሐልፎ ረኤነ ቤለውነ ድኢኮን፡ ብዕድ ለእንደልዩ አለብነ” ቤለው። እብሊ ህዬ ክምለ ትምኔቼ ተዐበት ሌጠ ካፈልነ። ምሴተ አስክ ትሊት አቅበልነ። እት ትሊት እምበል አንስ ወአጀኒት፡ ለልትሰአሎም ወገበይ ለመርሕዎም ሰብ ሰበት ተሐገለው፡ አስክ አትሃይ ሄራሮም አተላለው። ለሰዋግ ደለ እበ ቤለው ሌጠ ሰውግ እበም

እግል ኢልትሸኮኩ፡ ‘እብለ ተሐይሰነ፡ እብለ ተቃርብ ህሌት’ እንዴ ቤለ ልትቃወሞም ይዐለ። እብ በሰር ላኪን ወክድ እግል ልቅተል ምኖም፡ ዶልክ ገበይ እት በዴ እበም ወቀዌ፡ ለአተምሆልሎም ዐለ። እት አትሃይ እግል በዐል-ገጽ ናይለ ድጌ ለዐለ ሼክ ዐ-ሰማን ካምል ከበር ሓምድ እግል ለሀቦም ክም ትሰአለው፡ “ሓምድ እብሊ እትጀህነ ማጽእ ኢኮን፡ ሰብ ንዋይ ውላድነ ክምለ ቤለውና ተ ላኪን፡ እዴሁ እንዴ ትጀረሐት እብ ጀህት ሞጎራዬብ ገጽ ለዐል አስክ እንክር ቶሞኮርፈ ጌሰ” እት ልብል ሰበት በልሰ እቶም፡ እት

ገይሶ ዐደልማ አተው። ዐደልማ አምረ ሰበት ዐልኮ፡ እግለ ውላድ ዐድ እብ ህግዩ ናረ “ሓምድ እበዩ ረትዐ፡ ርኤኩሙ ማሚ፤ ምን ልብሉኩም፡ ኢረኤን ቦሎም እቤሎም። ህቶም ህዬ ከረ ሓምድ ምን አዳል እትጀህ ግብለት ማይ ለብዲቡ ደብር በልላድሬ ዕዱያም ክም ቶም አምራም እት እንቶም፡ ኢረኤን እት ልብሎ አጽበረዎም። ለዶል ለሀ ሰኒ እፈቅደ፡ እት ቀነብያትለ ድጌ ለጸንሐዎም ውላድ-ዐድ፡ አልአሚን ቲተ፡ ሸፋል ጉራሼ ወብዕድ ሳልሳዮም ትሳክለዎም። ለውላድ ህሙላም ሰበት ዐለው፡ “እግል ከረ ሓምድ፡ እድሩራሞም’መ ምን እንገብእ፡ ላሊ እንዴ ሐድገውን ሰበት ጌሰው፡ ዐደዶም አክል አዩ ክም ዐለ ኢደሌን” ሰበት ቤለዎም፡ ዐብደልቃድር እግል ሰልሲቶም ጀዋብ እስሮሆም እንዴ ሀቡዮም አስክ ባርንቶ ነድአዮም። መሳኪን፡ ዳርሳም ሰበት ይዐለው፡ ጀዋቦም ነስአው ወጌሰው ወዲቡ ሸፊቲት አድረርኩም ሰበት ትበሀለው ሰለስ ወሬሕ ተአሰረው። እት ባምቡኔ፡ ዐብደለ ሼጋ ለልትበሀል በዐል ድካን፡ እት ገመል ተካይብ እንዴ ጸዐን አስክ አቁርደት ልትበገስ እት ሀለ ረከብናሁ። ህቱ እት ሰትር ክምሰለ ሐበሬኒቱ፡ ከረ ሓምድ፡ እብ ሐመድ-አጌና አስክ በልላድሬ ሓልፋም ዐለው። እሊ ክም ምስጢር እት ኩብጂ እንዴ ወዴኩሁ፡ ምን ባምቡኔ እንዴ ነስአክዎም አስክ አርመጫ ጊስኮ እቦም። እቱ እግል ከረ ዐብደልቃድር ምስል መኪነቶም እት ዕዛል እንዴ ሐደግኩሆም፡ አስክ ጉላይ እድሪስ ለልትበሀል ሐዩ ጊስኮ። ጉላይ ህዬ አስክ በልላድሬ ገጽከ ኢትንስኦም ሰበት ቤሌኒ፡ እንዴ አትማሰልኮ፡ እግለ መስኡሊን ሐበት ከበር ኢረከብኮ እቤሎም። ህቶም ህዬ ሰእየት ሰበት በትከው፡ ብለሰን ቤለውኒ፡ ሕሊል እንዴ ተዐዴን እብ እንክር ዐድ ቀሺ ጎኜ አቴኮ እቦም፡ ወዲቡ ትመዩን። እት ጎኜ እድሪስ ድሩፋይ ለልትበሀል ናራይ “ፕሪሞ-ሰርጂንቴ፡ ሚ ከበር ብከ’ ትበሀለ፡ “ለሰምዐኩሁ ከበር አለቡ፡ የምክን ላኪን በሐር-ሰቲት ዕዱይ እግል ኢልግበእ ቤለ። ምኑ፡ ዐብደልቃድር እግል ሓምድ እግል ልርኩብ አስክ ገረንፊት ኒጊስ ቤለ። “ምንመ ተአንጎጉ ሚ ከሰተኒ” እት እብል እብ ልብዬ፡ በርገሸሽ እንዴ ኪድኮ ጋሽ ተዐዴኮ፡ ከገረንፊት አስክ ነስአክዎም። እቱ ለዐለው ፖሊስመ ሐበት ይሐበረውን። እግል ለሐብር ለልሐዜ ምኖም’መ ይዐለ። ምኑ ታውሪት ብላሽ እት እንወዴ አንቶሬ አቴን። እት መርከዝ ፖሊስ አንቶሬ፡ ትሌንቴ አቡበከር እስማዒል ለልትበሀል ብሌናይ መስኡል ፖሊስ ጸንሐዮም። ትሌንቴ ጋሻሁ እንዴ ትከበተ ምንመ አትዐረፈዮም፡ እብ ክሱስ ሓምድ ከበር ክም አለቡ ዶል አሰአለዮም፡ እግል ለዓርፎ ኢትሸነሀው። እብ አማውር ዐብደልቃድር አስክ ቡያኩንዲ ትበገሰው። ትሌንቴ አቡበከር አስክ ብያኩንዲ ለትነስእ ገበይ መኪነት ይህሌት እት ልብል ምንመ ትቃወመዮም፡ ሰዋግ ላኪን፡ መስለሐት ለአለቡ ጀላብ እግል ለአተንጎግዮም እግል ልንስኦም ክም ቀድር አትአመነዮም።

በዲር ጥልታ ሻቅየተ ለዐለት ገበይ እበ ህዩ እተ ደግዳግ እት ለአትዋግርም፡ ምዕጥን ለዐለ ዲበ መንደርት ለትትበህል አካን ፋዱስ አብጸሐዮም። እት መንደርት ለእፈቅደ፡ ሰለስ አድግ ለዐለው ምስሎም መዐር ለፋኮ መሳኪን ተካሪር ጸንሐውነ። ለፖሊስ እግሎም፡ “እንቱም ሴድየት ሸፍተ ወመትካብተት ሴፋሆም እንቱም” እንዴ ቤለው እግለ መዐርም እንዴ ሳለበው ምኖም፡ ምነ አካነት ትዳገነዎም። እቱ ወዐልነ ወትመዬነ። ፈጅር ሓሪት ሳዐት አርበዕ አልዐስር እንዴ ትበገስነ፡ ደብር ብያኩንዲ እንዴ ይእንፈግር፡ እት አካነት ፋይሐት ዋርድየት እንዴ አፍገርነ ትመዬነ። ለአካን ጭንቢት ወአምበል ሰራይር ለልትሐረክ አዳም ወሐዋን ለአለበ ሰበት ዐለት፡ ክሊነ እብ ፈርህት እንዴ ይእንሰክብ ትመዬነ። ለኢትጸቤሕ ሳሊ ሰበት ይህሌት፡ ምድር ክም ጸብሐ፡ አስክ አንቶሬ ንስኣነ ቤለውኒ፡ እብ አንቶሬ ህዩ ባርንቶ አቅበልነ። ፖሊስ ባርንቶ ዲቡ ተርፈው፡ ፖሊስ ተሰነይ ህዩ እብ አውቶቡስ አስክ አካኖም ንሰው። አነ ህዩ አስክ አቁርደት አቅበልኮ፡ ሺመት ወሰከውኒ ወሐለቀ-ዐስር ተህየብኮ፡ ናይ ማጅር ኅይትአም ሰዋግ ህዩ ገብአኮ። ሐቆ ወሬሕ ላኪን፡ ናይ አስመረ ውሕደት ስለለ (CID) ልትሸከኩክ ህለው ትደገግ ሰበት ቤለውኒ፡ ምስል ዕያልዬ እብ ሰከይ ሱዳን አቴኮ። ፖሊስ ዐባይ ንትበህል ዐልነ። ፈጅር ሐቴ ከማል፡ ሓምድ ወግንድፍል እተ ዐባዩ አድብር (እበን) አልገዴን ምን አባይ ሕብግም እት እንቶም፡ ስድፈት እብ ብዕድ እንክር ናይለ እበን ክልኣት መልህያምም ክምሰሌሆም ሕብግም ዐለው። ምድር ምን ጽብሐቱ አስክ ምሴቱ ኩሉ ረአሱ ሕድ ኢረአው። ዎርትክ እብ እትጅሁ ክም ሔዋናት ከደን እት አግባብ እንዴ ትዳብአው፡ ድዋራቶም እግል ለአትቃምቶም ምን ገብእ ሕርክ ኢቤለው። ለብለቅ ህሌኮ እግልኩም ክምሰለ ቤለዮም፡ ኩሎም ሸክ ልቡሉመ ይዐለ እሎም። ዎርትክ እብ ጀህቱ ጋኑ ሰበት አስከበ፡ እምብለ ዋርድየት በጥ እብ ሰካብ ቤለው። እተ መደት ለህ አደሐ ኢፈትወ፡ ኩሉ ወራታቶም ክምለ ከራይ፡ ሒን ሳሊ ቱ ወድወ ለዐለው። ምድር ክም መሰ፡ አርትክ እብ እንክሩ ነብረ እግል ልሕዘው ላዝም ዐለ። ለክልኣት፡ እድሪስ ወአድም አብሐሊማ ቶም ለዐለው። ነብረ ምን ረክቦ እንዴ ቤለው ምነ ዐለው ዲበ በዐት መቸ ወደው። ምነ አካን አስክለ ርይም ብሁል ምኖም ለዐለ ድካን ሄረረው። ላኪን ለኢታካወ ሸይ ሳደፈዮም፡ ክልኢቶም በጥረው፡ ለሸይ ሰበት አትፈከረዮም ሕድ እትቃመተው። ከማል ቶም ለረአው። ለአሙሩ ሰበት ዐለው፡ ምን ክትረት ፈርሐት እተ አካኖም እንዴ የብሰው ሌጠ አትቃመተው። ከማል እግል ከረ ሓምድ ድራር እግል ልሕዜ እግሎም እንዴ ቤላ ቱ ምነ ዐለው ዲበ በዐት እንዴ ፈግረ አስክለ ድካን ገይስ ለዐለ። ህቱመ ከረ እድሪስ ክም ረአ ክምሰለ ጸር ክቡድ ለትከረ ምኑ መንፈሱ ተሐደሰ። እሎም ለትዋጅህው አርበዕ፡ ሓምድ ዐዋቴ፡ አድም

ግንድፍል፡ እድረስ መሕሙድ ወኣድም አብሐሊመ ሌጠ ተርፈው። ለብዕዳም ላኪን ኩሎም ሰርቴክ ጋብኣም ዐለው። እት አዳርህንጀር እተ ገብኣት መዐረከት፡ ሓምድ እዴሁ እንዴ ትጀረሐት ምነ መልህያሙመ ብዝሓም ሰቡት ሰከው፡ እሊ ህዩ እግል ዐሳክር አባይ መዕነውየት ሰቡት ሀበዮም፡ እግለ ከበር እት ጃንዋሪ 1962፡ እት ጀ